

AMACINI AŞAN YORUMLAR ve BENZETMELER YAZISINA VERİLEN YANITLAR

NOT: "Amacını aşan yorumlar ve benzetmeler" yazısında herhangi bir ad verilmemiş olsa da Sayın A.M.C. Şengör ve dergi editörü bu makaleye, Cumhuriyet Bilim Teknik ekinde değişik zamanlarda yanıt vermişler ya da karşı eleştiride bulunmuşlardır. Bu yanıtlar, yayımlandığı gibi aynen aşağıda sunulmaktadır: Bir polemik yaratmamak için bu yanıtlara karşı yanıt verme yoluna gidilmemiştir. Dikkatli okuyucular için ayrıca yorum yapmaya da gerek yoktur.

A.M.C. ŞENGÖR'ün Yanıtı: "Amacını Aşan Yorumlar"

Sayın Rifat Okçabol, CBT 649. sayısında yayımlanan "Amacını aşan yorumlar ve benzetmeler konusunda" başlıklı yazısında yayımlanan, benim hisseme düşen eleştirilerine kısaca yanıt vermek gerekirse: Okçabol, Sayın YÖK Başkanı Prof. Kemal Gürüz'ün "demokrasi ve eşitliğe önem vermiş" bir kişi olduğunu söylemiş olmamı eleştirmekle başlayarak, ÖSS sınavının sonuçlarının değerlendirmesinde ortaöğretim puanının rolünün demokratik olmadığını söylüyor. Bu yoruma mümkün olan en şiddetli şekilde karşı olduğumu vurgulamak isterim. Demokrasi, her bireyi, yetenek ve imkanları ne olursa olsun aynı düzeye mahkum etmek demek değildir. Ben üniversite hocası olarak karşımda, mümkün olduğu kadar, en iyi ortaöğretimden çıkmış, en zeki, en görgülü çocuğu görmek isterim. Yıllardır dostum Kemal Gürüz'e telkinim hep bu yönde olmuştur. Bu şartların ülke sathına eşit dağılmamış olması doğal olduğu gibi, bunun değiştirilmesi de YÖK'ün sorumluluğu değildir. Bunu yapacak hükümetler vardır. YÖK'ün - ve üniversitenin- sorumluluğu ise en acımasız elitizmi yerleştirerek ülkenin her alanda yönetimi ve gelişmesi için en süzme bireyleri yetiştirmektir. Eliti olmayan ülkenin avamı da, bizdeki gibi, perişan olur. Yeni ÖSS sınavı dahi kanımca yeterince seçkince değildir.

Sayın Okçabol Hasan-Ali Yücel olayı/ Gürüz olayını irdelerken şu mantığa varıyor. Hasan-Ali'nin eseri demokratik bir şekilde yıkılmıştır; dolayısıyla bu kabul edilebilir. Kemal Gürüz aklı ve uygarlığı demokratik olmayan yöntemlerle korumaktadır; dolayısıyla bu kabul edilemez.

Ben, aklı bu mantığı anlayamayanlardanım. Amaç, demokrasi ile yaşamak değil, uygarca yaşamaktır. Demokrasi uygar yaşamın-benim de sık sık savunduğum gibi- tabii ki en önemli araçlarından biridir. Ama burada Gürüz ile ilgili ilk yazımda yaptığım gibi, Atatürk'ün Falih Rıfkı'nın "ya Meclis meşrutiyeti geri getirmeğe kalkarsa" sorusu üzerine verdiği cevabı hatırlatmak istiyorum: " Olabilir! O zaman hepsini sopayla kovarız." En önemli eseri olarak gördüğü Türkiye Büyük Millet Meclisi üyeleri hakkında bile bunu söylerken Atatürk şunu vurgulamak istemiştir: "Uygar, bilimsel yaşamdan ulusu kim geri döndürmek isterse karşındayım; onlar çoğunluk olursa, icap ederse silahla uygarlığı korurum. Doğrular oy sayılarak bulunmaz. Doğru kendisini dile getiren ifadenin gözlemlerle karşılaştırılmasıyla bulunur ve sınanır.

Sayın Okçabol YÖK'ün başkanıyla özdeşleştiğini söylüyor. Bunun yalnızca YÖK'te böyle olduğunu sanmak çok büyük hata olur. Türkiye'de öyle olmayan tek kurum Silahlı Kuvvetlerdir. Bir üniversite yönetim kurulu bir rektörün başkanlığında oybirliği ile reddettiği bir yükselmeyi, rektör değişikliği üzerine, aynı bileşimiyle oybirliği ile kabul etmiştir! Bu, Türkiye'deki sivil sektörde görülen eğitim ve gelenek eksikliğinin acı bir sonucudur. Çünkü sivil sektörde eğitim kalitesi, yetenek, heves ve beceriklilik ilerleme için kıstas olmaktan çoktan çıkmışlardır. Herkesi hep aynı gören (güya garibanı kollayan!) kör bir sistem, el altından kayırcılığa ve rüşvete açılır. Türkiye'de de böyle olmuştur.

Okçabol, sistemin olmadığı yerde ne kuşkular giderilebilir, ne de eleştirilere karşı kişiler savunulabilir adam gibi diyor. Bu son derece önemli tespite can-ı gönülden katılıyorum.

CBT Editörlük Yanıtı: "Okçabol ve Eleştiri"

"Amacını aşan yorumlar ve benzetmeler" (sayı 649) başlıklı yazısında Rifat Okçabol, Sayın Şengör'e ve CBT editörüne eleştiriler yöneltmişti. Şengör, kendisini ilgilendiren eleştirileri 651. sayıda yanıtladı. Editörü ilgilendiren kısımlara ise yanıt vermek gereğini duymadık. Ancak, Sayın Örs, yukarıdaki yazısında, Okçabol'un editörü de ilgilendiren konularda ayrıntılı çözümler yaptığını ve konuyu aydınlığa kavuşturduğunu yazınca, iki söz söylemek gereği doğdu.

Kemal Gürüz'ün Samsun 19 Mayıs Üniversitesi'nde ne yaptığını araştırmadık, zaten gündemde (sayı 640) bir "Gürüz çözümlenmesi" de yapılmış değildi ve Gürüz'ün Tübitak'ta bilim için yaptıklarını yakından izleyen bir gazeteci olarak konuya yaklaşmıştık. Gürüz hakkında, gazetelerde veya köşelerde yer alan yazıların doğruluğunu da başka kaynaklardan araştırmadık. Ayrıca bu şu aşamada fazla ilgimizi de çekmiyordu. Örneğin şimdi de, Gürüz'ü eleştirenlerin, Gürüz'U YÖK Başkanlığından atmak için yemin eden MHP'li milletvekili ve yöneticilerle aynı safa koymak kolaycılığını göstermiyoruz! Gündemde "Gürüz yanlış yapmamıştır" diye bir ifade de kullanılmamıştı ve bu nedenle Okçabol'un bize yönelik "Gürüz yanlış yapmamış mıdır?" benzeri ifadesine yanıt vermek gereğini de duymadık. Biz olaya "Doğramacı- Sağlam- Gürüz" çizgisi olarak yaklaşmıyoruz. Bu, eleştirel ve araştırmacı olmayan, kolaycı bir bakıştır. Bilimde böyle inançlara yer olmadığını düşünenlerdeniz. Elimizde, her şeyi "doğru" gösterecek "değişmez bir siyasi pusula" maalesef yok!

CBT- Editörlük
Cumhuriyet Bilim Teknik
16 Eylül 1999, s. 15

NOT: Bu ikinci yanıtta 5. satırda söz edilen Sayın Örs'ün yazısının ilgili kısmı da şöyledir:

....Dergide daha sonra, "Amacımı aşan yorumlar ve benzetmeler" başlığını taşıyan yazısıyla Sayın Rifat Okçabol, onun (ve yayın yönetmenimizin) yazdıklarına yönelik olarak ayrıntılı bir çözümleme yapmış ve konuyu kanımca yeterince aydınlığa kavuşturmuştur.

Cumhuriyet Bilim Teknik
16 Eylül 1999, s. 15